

Sygn. akt IV Ka 481/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 września 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski (spr.)

Sędziowie SA Stanisław Tomasiak

del. SR Anna Hanus - Klara

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim **S. K.**

po rozpoznaniu w dniu 06 września 2013 roku

sprawy **R. H.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 16 maja 2013 roku sygn. akt II K 447/12

na podstawie art.437§1 i 2 kpk, art.438 pkt 3 kpk, art.624§1 kpk, art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że wysokość orzeczonego w punkcie 2 obowiązku naprawienia szkody obniża do kwoty 1.580 (jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt) złotych;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata P. P. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

zwalnia oskarżonego od opłaty za drugą instancję i zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

IV Ka 481/13

UZASADNIENIE

R. H. został oskarżony o to, że:

w okresie 25 – 26 marca 2012 roku w T. woj. (...) z niezamkniętego garażu przy ul. (...), zabrał w celu przywłaszczenia spawarkę elektryczną marki C., wiertarkę udarową, wyrzynarkę, walizkę z kluczami oraz dwa szyldy podklamkowe, w wyniku czego powstały straty o łącznej wartości 1690 złotych na szkodę M. D.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 16 maja 2013 roku w sprawie II K 447/12:

1. oskarżonego uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 278 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 k wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 46 § 1 kk zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego kwotę 1690 złotych tytułem naprawienia szkody;
3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Indywidualnej Kancelarii (...)kackiej w T. kwotę 615 złotych, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu przez obrońcę w osobie adw. P. P.;
4. zwolnił oskarżonego od uiszczania kosztów sądowych i przejął je w całości na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonego.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 2 kpk wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7, 174 i 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez zastąpienie dowodu z wyjaśnień oskarżonego treścią notatki urzędowej (z k. 19) w sytuacji, gdy treść złożonych wyjaśnień przez podejrzanego w dniu 27 marca 2012 roku nie odpowiada treści sporządzonej w dniu 26 marca 2012 roku notatki urzędowej, dokonania dowolnej oceny w/w przeciwstawnych dowodów bez należytego uzasadnienia w wyroku tego stanowiska, który z tych dowodów sąd przyjął za podstawę poczynionych ustaleń faktycznych.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 2 i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na treść wyroku poprzez niezasadne, z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 7 kpk, przyjęcie, iż pokrzywdzony utracił mienie w łącznej kwocie 1690 złotych, co stoi w sprzeczności z zeznaniami pokrzywdzonego w zakresie, w którym pokrzywdzony zeznał, że część mienia w łącznej kwocie 110 złotych – w postaci skrzynki na narzędzia, kilku kluczy oraz szyldu – odzyskał.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się o tyle zasadna, że skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie wysokości orzeczonego w punkcie 2 obowiązku naprawienia szkody do kwoty 1580 złotych.

W świetle art. 174 kpk notatka urzędowa sporządzona z czynności rozpytania nie może zastąpić dowodu z wyjaśnień oskarżonego, czy z zeznań świadka, nie podlega ona ujawnieniu na rozprawie (art. 393 § 1 kpk). Na podstawie treści notatki urzędowej nie wolno także dokonywać ustaleń faktycznych sprzecznych z wyjaśnieniami oskarżonego, czy z zeznaniami świadka, gdyż byłoby to zastąpienie tego rodzaju dowodów treścią notatki (nie ma natomiast zakazu przesłuchania w charakterze świadka funkcjonariusza policji, który dokonał czynności rozpytania i sporządził z niej notatkę urzędową).

Na podstawie tego dowodu nie wolno też czynić ustaleń faktycznych sprzecznych z wyjaśnieniami oskarżonego lub z zeznaniami świadka, wobec których dokonano czynności rozpytania, gdyż byłoby to usankcjonowanie nieformalnie przeprowadzonego dowodu z wyjaśnień lub z zeznań w sytuacji, gdy jego przeprowadzenie w formie określonej przez prawo dowodowe jest bezwzględnie wymagane. Nie ma natomiast zakazu przesłuchania w charakterze świadka funkcjonariusza policji, który dokonał czynności rozpytania i sporządził z niej notatkę urzędową.

Natomiast w przypadku treści notatki urzędowej, inną kwestią jest wprowadzenie jej do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Ustalając podstawę faktyczną wyroku, sąd powinien na każde ustalenie powołać dowód, na podstawie

którego czyni to ustalenie. Oczywiście w dalszej części uzasadnienia należy przeprowadzić analizę wszystkich zebranych dowodów (art. 410 kpk) i podać przyczyny dania wiary tym dowodom, na których oparte zostały ustalenia faktyczne i uzasadnić, dlaczego nie uznano dowodów przeciwnych, co dopiero czyni zadość obowiązkowi sądu wynikającym z zasady prawdy obiektywnej (art. 2 § 2 kpk).

Przepis art. 410 kpk oraz art. 424 kpk nakłada na sąd orzekający powołania w ramach ustaleń faktycznych tylko tych dowodów, na których się oparł (sąd bowiem, mając na uwadze całokształt przeprowadzonych dowodów, zgodnie z zasadą swobodnej ich oceny, ma prawo oprzeć się na jednych dowodach, oraz pominąć inne dowody).

W tym kontekście ma rację obrońca, iż naruszeniem powyższych zasad było powołanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jako jednej z podstaw dowodowych odnośnie ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego notatek urzędowych z k 18 (k 131), sporządzonej z rozpytania pokrzywdzonego i brata oskarżonego M. H. w dniu 26 marca 2012 roku (ten ostatni odmówił dodatkowo składania zeznań w postępowaniu sądowym) oraz z k 1 – nie są one dowodami w rozumieniu kpk. Obrońca w apelacji jednak w istocie błędnie powołał się na treść notatki urzędowej z rozpytania oskarżonego dokonanego w dniu 26 marca 2013 roku, podczas którego R. H. zanegował swoje sprawstwo (k 19). Notatki tej wbrew wywodom skarżącego sąd I instancji nie uwzględnił w podstawie dowodowej ustaleń stanu faktycznego.

Sąd odwoławczy uznał, iż notatki z k 1 i 18 nie stanowiły podstawy do zaskarżonego rozstrzygnięcia. Lektura uzasadnienia wyroku wskazuje jednoznacznie, iż sąd merytoryczny oparł się na analizie wyjaśnień oskarżonego, zeznaniach pokrzywdzonego , protokole oględzin, co stanowiło wystarczającą podstawę dowodową do poczynienia ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego. Konfrontując bowiem ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana przez sąd rejonowy rekonstrukcja przedmiotowego zdarzenia nie wykazuje błędów i jest zgodna z dowodami, którym sąd dał wiarę i się na nich oparł.

Dlatego uwzględnienie przez sąd I instancji wymienionych wyżej notatek urzędowych jako dowodów w ramach ustaleń stanu faktycznego stanowiło wprawdzie obrazę przepisów postępowania ale nie mającą wpływu na treść wyroku.

Na pełną akceptację zasługuje natomiast drugi z podniesionych zarzutów, iż sąd zawyżył orzeczony obowiązek naprawienia szkody. Pokrzywdzony konsekwentnie twierdził, iż łączna wartość skradzionego mienia wynosiła 1690 złotych i ta wysokość „strat” została uwzględniona w przypisanym sprawcy czynie. Sąd merytoryczny pominął jednak, iż M. D. zeznał, iż odzyskał mienie o wartości około 110 złotych (k 40).

Kwestia ta, jakkolwiek nie miała wpływu na określenie wartości mienia zagarniętego, to jednak ma znaczenie dla określenia wysokości szkody podlegającej restytucji. Odzyskanie części mienia musi bowiem znaleźć odzwierciedlenie w orzeczonym obowiązku naprawienia szkody. Dlatego sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wysokość orzeczonego w punkcie 2 obowiązku naprawienia szkody obniżył do kwoty 1580 złotych.

Orzeczona oskarżonemu kara nie nosi cech rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk i nie wymagała korekty.

Z tych względów sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji. Trudna sytuacja materialna oskarżonego uzasadniała zwolnienie go od kosztów sądowych poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.